

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค ประจำปีการศึกษาที่ 2

ปีการศึกษา 2548

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

เวลา 13:30-16:30 น.

วิชา 220-341 กลศาสตร์ของไหล 2

ห้องสอบ R300

คำชี้แจง

1. ให้เขียน "ชื่อ-สกุล" และ "รหัส" ที่หัวกระดาษด้านขวามือที่หน้าแรกและเขียน "รหัส" ที่หัวกระดาษทุกหน้าที่เหลือ
2. ข้อสอบมีทั้งหมด 11 ข้อ รวม 110 คะแนน ดังแสดงในตารางข้างล่าง
3. อนุญาตให้นำเครื่องคิดเลขเข้าห้องสอบได้ทุกรุ่น
4. ข้อสอบมี 13 หน้า ไม่มีหน้าใดที่ไม่มีข้อความ ห้ามแกะหรือฉีกข้อสอบออกจากเล่ม
5. ห้ามนำเอกสารใดๆ เข้าห้องสอบ ทุจริตจะได้เกรด E ทุกกรณี
6. ห้ามหยิบหรือยืมสิ่งของใดๆ ของผู้อื่นในห้องสอบ
7. ถ้าพิจารณาเห็นว่าค่าตัวแปรหรือสมมุติฐานที่โจทย์กำหนดให้ยังไม่เพียงพอต่อการคำนวณ ให้นักศึกษากำหนดขึ้นมาเองตามหลักการที่เหมาะสม พร้อมทั้งเขียนค่าตัวแปรหรือสมมุติฐานลงในคำตอบด้วย

ตารางแสดงคะแนนการสอบปลายภาค

ข้อที่	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	10	
2	10	
3	10	
4	10	
5	10	
6	10	
7	10	
8	10	
9	10	
10	10	
11	10	
รวม	110	

ผู้ออกข้อสอบ

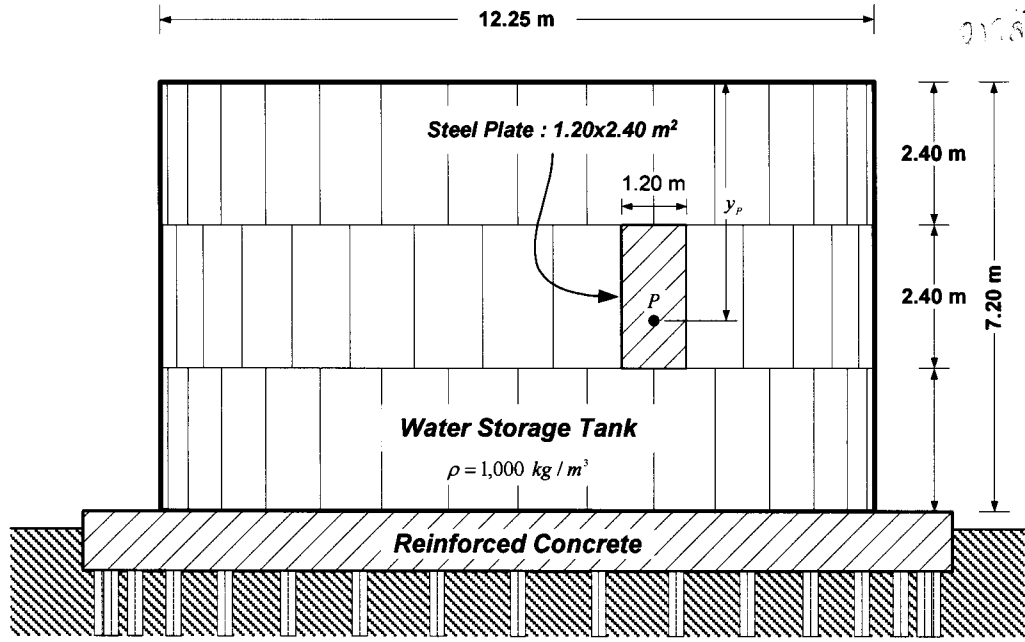
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พยอม รัตนมณี

ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

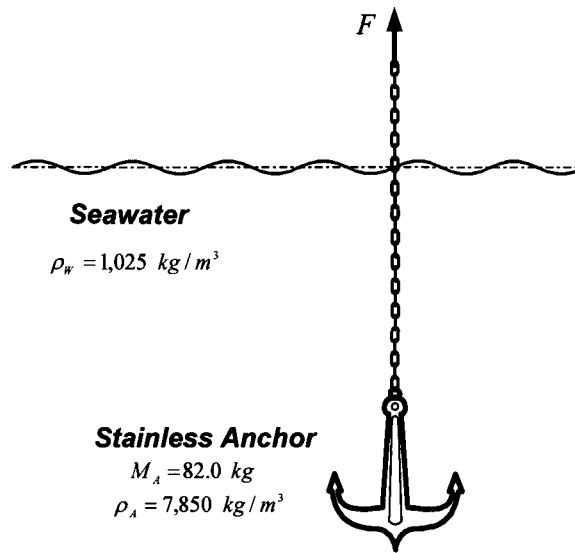
- ข้อที่ 1 (10 คะแนน) ถังเก็บน้ำเพื่อใช้ในโรงงานแห่งหนึ่ง มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 12.25 m สูง 7.20 m ดังแสดงในรูป ถังดังกล่าวประกอบขึ้นจากการนำแผ่นเหล็กขนาด 1.20x2.40 m² มาเชื่อมแผ่นกันเป็นรูปทรงกระบอก ถัดถึงถังลวบน้ำอยู่เต็ม จงคำนวณหา
- (ก) ขนาดของแรงดันน้ำที่กระทำต่อแผ่นโลหะที่แรงงา
  - (ข) ระยะ y_p ซึ่งเป็นระยะจากขอบถึงจุดศูนย์กลางแรงที่กระทำต่อแผ่นโลหะที่แรงงา

คนแรงได้อีกมีทงนี้คือ
 อารลับสน 12m
 ทง 7.20 m

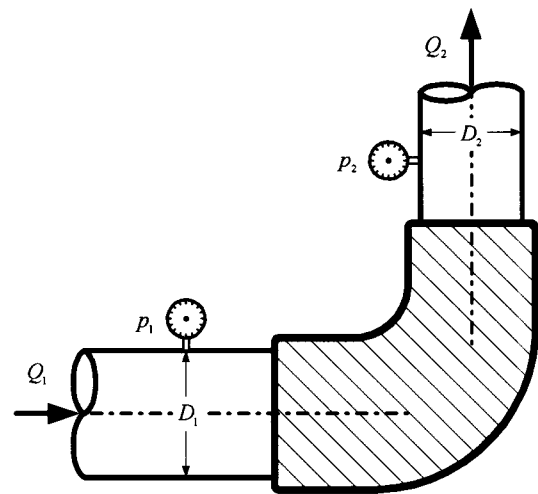
วิธีทำ

ข้อที่ 2 (10 คะแนน) ค่อยๆ ดึงสมอเรือ ($\rho_A = 7,850 \text{ kg/m}^3$) ลงในทะเล ($\rho_w = 1,025 \text{ kg/m}^3$) ถ้ามวลของสมอเท่ากับ 82.0 kg จงคำนวณหาขนาดของแรงที่ต้องใช้ในการดึงสมอเรือ

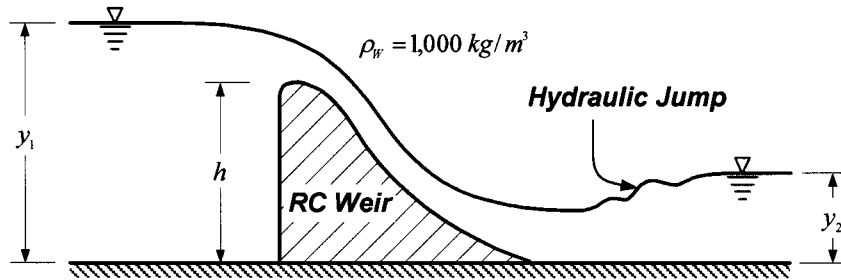
วิธีทำ

- ข้อที่ 3 (10 คะแนน) น้ำ ($\rho = 1,000 \text{ kg/m}^3$) ไหลจากท่อใหญ่ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D_1) 600 mm ด้วยอัตราการไหล (Q_1) $1.20 \text{ m}^3/\text{s}$ ผ่านข้อต่อโค้งมุมจากแล้วไหลเข้าสู่ท่อเล็ก ซึ่งมีเส้นผ่านศูนย์กลาง (D_2) 400 mm ดังแสดงในรูป ถ้าวัดค่าความดันก่อนน้ำไหลเข้าสู่ข้อต่อ (p_1) ได้ 100 kPa จงหา
- ความดัน p_2
  - ขนาดและทิศทางของแรงลัพธ์ที่กระทำต่อข้อต่อ

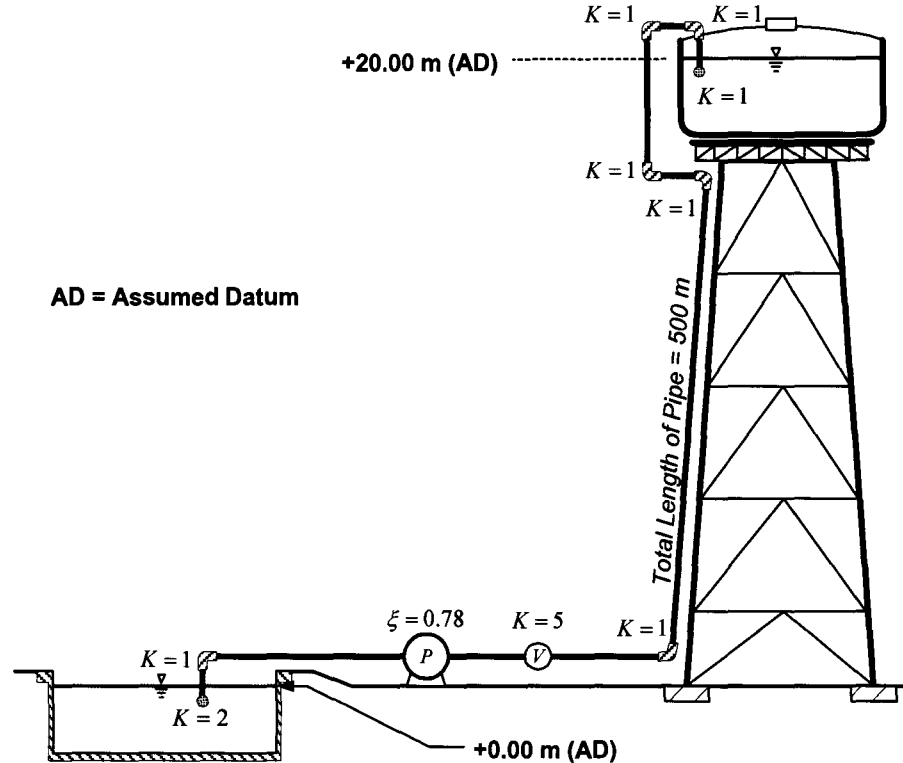
วิธีทำ

- ข้อที่ 4** (10 คะแนน) น้ำ ($\rho_w = 1,000 \text{ kg/m}^3$) ไหลในอัตราไหล (Q₁) ขนาด 5 m³/s/m ล้นข้ามฝายคอนกรีตซึ่งมีความสูง (h) เท่ากับ 4 m ถ้าความลึกของน้ำด้านหน้า (y₁) และด้านหลัง (y₂) ฝายเท่ากับ 5 และ 1.25 m ตามลำดับ จงคำนวณหา
- (ก) แรงในแนวราบที่น้ำกระทำต่อฝาย
  - (ข) การสูญเสียเฮดเนื่องจากการไหลข้ามฝาย

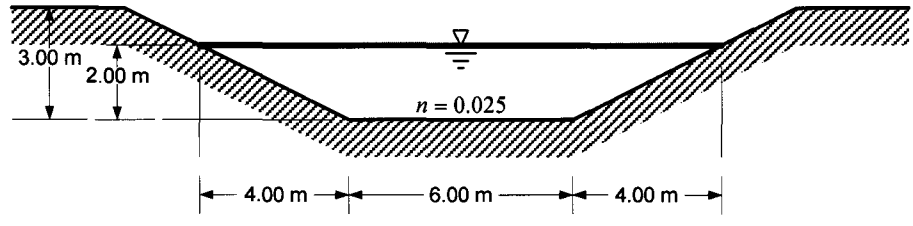
วิธีทำ

ข้อที่ 5 (10 คะแนน) ต้องการสูบน้ำ ($\rho = 1,000 \text{ kg/m}^3$, $\nu = 1.00 \times 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$) จากคลองขึ้นสู่หอถึงสูงด้วยอัตรา 60 l/s โดยใช้เครื่องสูบน้ำที่มีประสิทธิภาพ (ξ) 78% โดยใช้ท่อเหล็กเหนียว ($f = 0.014$) ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 200 mm ความยาวรวม 500 m ถ้ากำหนดให้ค่าสัมประสิทธิ์การสูญเสียรอง (Coefficient of Minor Head Loss) ที่จุดต่างๆ เป็นดังรูป จงหากำลังของเครื่องสูบน้ำ

วิธีทำ

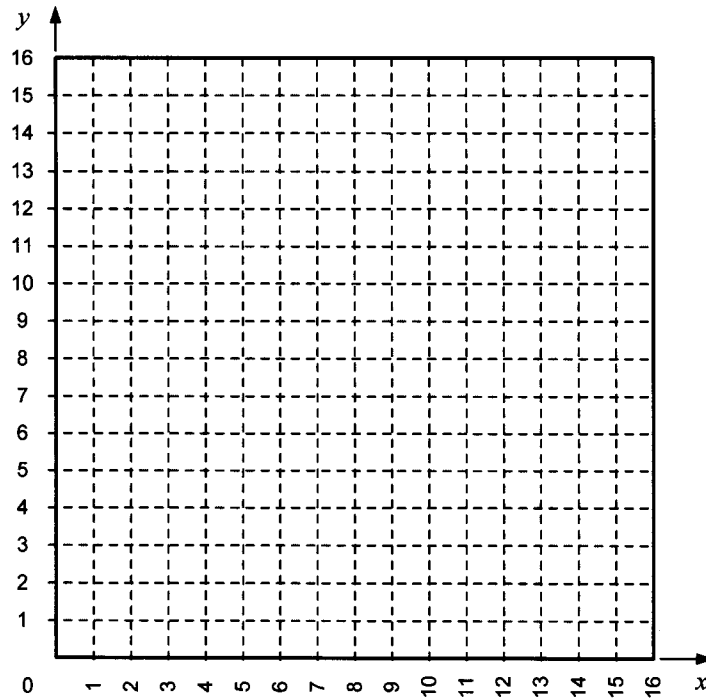
ข้อที่ 6 (10 คะแนน) จงคำนวณหาอัตราการไหลในคลองส่งน้ำ ซึ่งมีหน้าตัดดังแสดงในรูป กำหนดให้ความลาดชันท้องน้ำ (S_0) เท่ากับ 0.0004 และค่าสัมประสิทธิ์ความขรุขระของแมนนิ่ง "n" เท่ากับ 0.025

วิธีทำ

- ข้อที่ 7 (10 คะแนน) กำหนดให้ฟังก์ชันการไหล (Stream Function : ψ) บรรยายด้วยสมการ $\psi = 2xy$ จงหา
- ความเร็วในแนวแกน x (u)
  - ความเร่งในแนวแกน x (a_x)
  - ฟังก์ชันศักยภาพการไหล (Velocity Potential Function : ϕ)
  - จงเขียนพล็อตเส้นการไหลที่ $\psi_0 = 0$, $\psi_1 = 10$, $\psi_2 = 20$ และ $\psi_3 = 30$ ลงในกราฟที่กำหนดให้

วิธีทำ

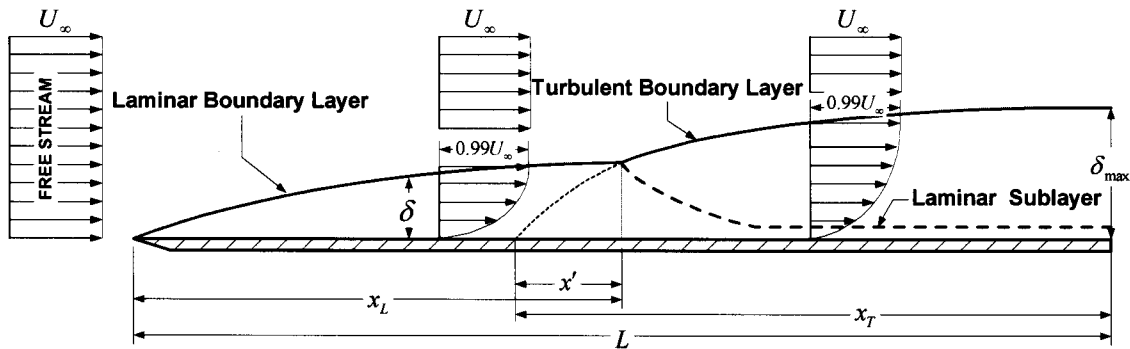

ข้อที่ 8 (10 คะแนน) เมื่อของไหลไหลเข้าสู่บริเวณชั้นขีดผิว (Boundary Layer Region) ก็จะมีการพัฒนาการเป็นช่วงๆ ดังแสดงในรูป โดยในช่วงแรกจะเข้าสู่ช่วงการไหลชั้นขีดผิวราบเรียบ (Laminar Boundary Layer) เป็นระยะ x_L จนกระทั่งค่าเรย์โนลด์์มากถึงวิกฤติ (Critical Reynolds Number : R_{crit}) สภาพการไหลจะเริ่มเปลี่ยนเป็นการไหลแบบชั้นขีดผิวปั่นป่วน (Turbulent Boundary Layer) โดยใช้ระยะทางในการเปลี่ยนแปลงการไหลเท่ากับ x' ซึ่งมีความสัมพันธ์ว่า

$$x'^{4/5} = \frac{\delta}{0.38} \left(\frac{U_\infty}{\nu} \right)^{1/5}$$

และพบว่าค่า δ ที่ตำแหน่ง x ต่าง ๆ ของการไหลแบบชั้นขีดผิวปั่นป่วน สามารถหาได้จาก

$$\delta = 0.38xR_c^{-1/5}$$

ถ้าอากาศที่อุณหภูมิ 20 °C ($\rho = 1.20 \text{ kg/m}^3, \nu = 1.60 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$) ไหลผ่านวัสดุแผ่นบางเรียบยาว (L) 2.40 m และมีความกว้าง (W) 1.20 m โดยอากาศมีความเร็ว 5.00 m/s จงคำนวณหา

- (ก) ความหนาสูงสุดของชั้นการไหลที่ปลายของแผ่นเรียบ (δ_{max})
- (ข) แรงจุด (Drag Force) ที่กระทำต่อแผ่นเรียบ กำหนดให้ $C_f = 0.074R_{xL}^{-1/5} - 1700R_{xL}^{-1}$

วิธีทำ

ข้อที่ 9 (10 คะแนน) ถ้าสมมติว่าการกระจายความเร็วเมื่อของไหลไหลเข้าสู่บริเวณชั้นขีดผิวแบบราบเรียบ (Laminar Boundary Layer) มีการกระจายเป็นสมการเส้นโค้งพาราโบลา (Parabolic Velocity Profile) ตามรูปแบบ

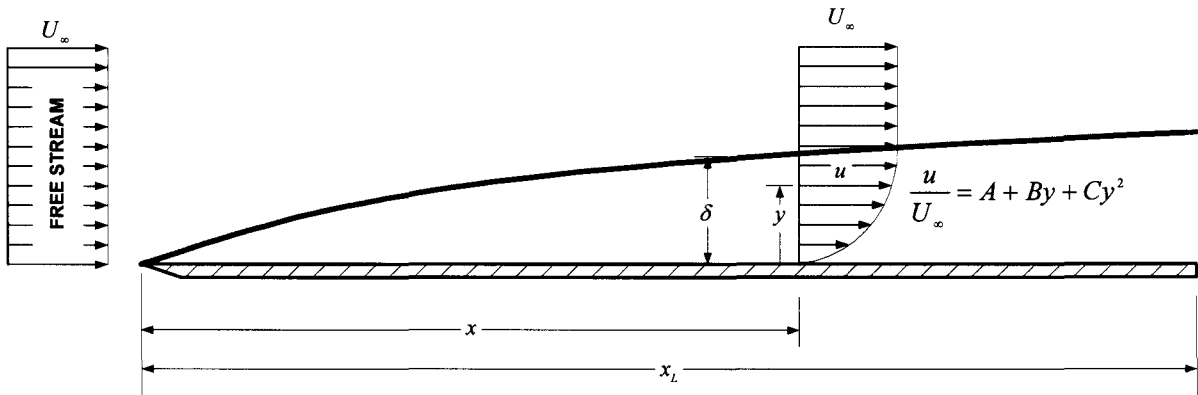
$$\frac{u}{U_\infty} = A + By + Cy^2$$

(ก) จงใช้เงื่อนไขขอบเขต (Boundary Conditions) แล้วหาค่าคงที่ A, B และ C

(ข) จากสมการของ Von Karman พบว่าหน่วยแรงเฉือนที่ผนัง (τ_0) ที่ระยะ x ใดๆ หาได้จาก

$$\tau_0 = \frac{d}{dx} \int_0^\delta \rho u (U_\infty - u) dy$$

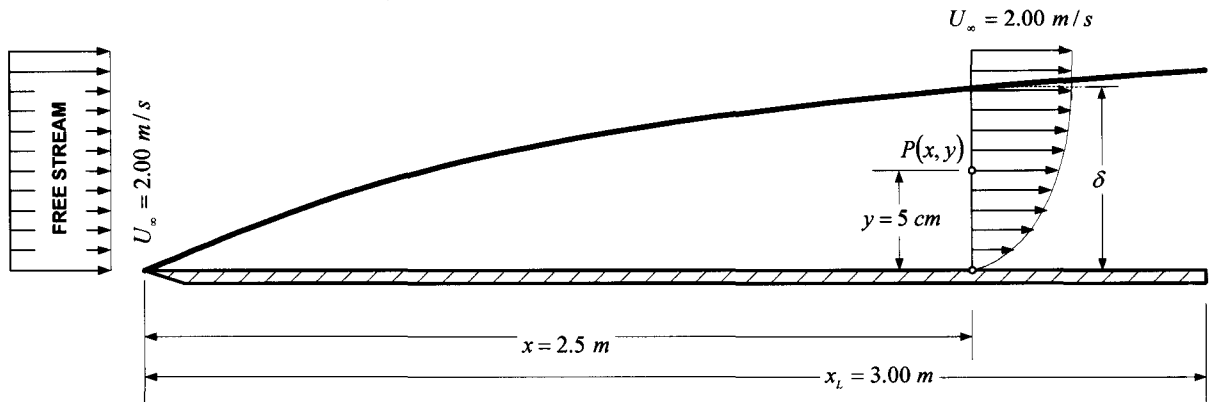
จงหาหน่วยแรงเฉือนที่ผนัง ในพจน์ของ ρ, U_∞ และ $\frac{d\delta}{dx}$

วิธีทำ

ข้อที่ 10 (10 คะแนน) ของเหลวชนิดหนึ่ง ($\rho = 782 \text{ kg/m}^3$, $\mu = 0.25 \text{ Pa}\cdot\text{s}$) ไหลด้วยกระแสอิสระ (Free Stream) เท่ากับ 2.00 m/s ผ่านวัสดุแผ่นบางเรียบ ซึ่งมีความยาว (L) 3.00 m มีความกว้าง (W) 1.50 m จงประยุกต์คำตอบของ Blasius สำหรับการไหลบริเวณชั้นขีดผิวแบบราบเรียบ (ดูค่าจากตารางหน้าที่ 12) ถ้ากำหนดให้จุด $P(x, y)$ เป็นจุดซึ่งอยู่ห่างจากปลายแผ่นเรียบเป็นระยะ 2.50 m และอยู่เหนือผิวเรียบเป็นระยะ 5 cm ดังแสดงในรูป จงคำนวณหา

- (ก) ความเร็วในแนวราบ (u) ที่จุด P
- (ข) ความเร็วในแนวตั้ง (v) ที่จุด P
- (ค) หน่วยแรงเฉือน (τ) ที่จุด P

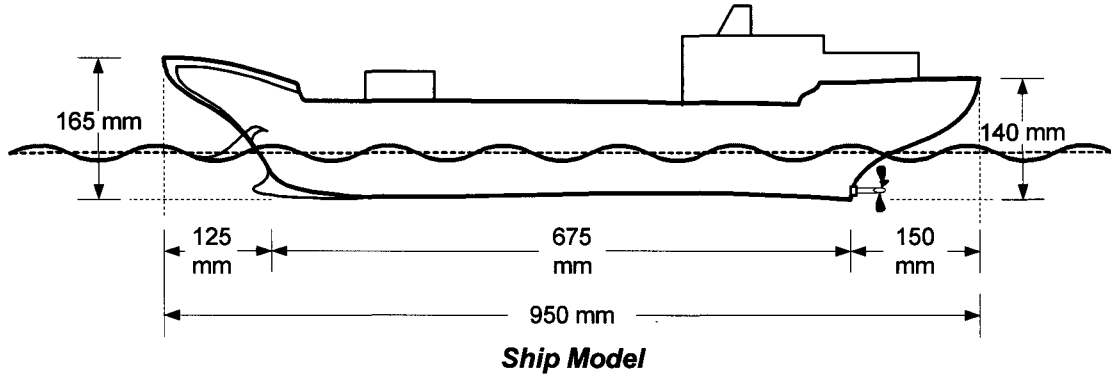

วิธีทำ

ตารางแสดงคำตอบของ Blasius สำหรับการไหลภายในชั้นขีดผิวแบบราบเรียบ

$\eta = y\sqrt{\frac{U_\infty}{\nu x}}$	f	$f' = \frac{u}{U_\infty}$	f''	$\frac{1}{2}(\eta f' - f)$
0.0	0.0000	0.0000	0.3321	0.0000
0.2	0.0066	0.0664	0.3320	0.0033
0.4	0.0266	0.1328	0.3315	0.0133
0.6	0.0597	0.1989	0.3301	0.0298
0.8	0.1061	0.2647	0.3274	0.0528
1.0	0.1656	0.3298	0.3230	0.0821
1.2	0.2380	0.3938	0.3166	0.1173
1.4	0.3230	0.4563	0.3079	0.1579
1.6	0.4203	0.5168	0.2967	0.2033
1.8	0.5295	0.5748	0.2829	0.2525
2.0	0.6500	0.6298	0.2668	0.3048
2.2	0.7812	0.6813	0.2484	0.3589
2.4	0.9223	0.7290	0.2281	0.4136
2.6	1.0725	0.7725	0.2065	0.4679
2.8	1.2310	0.8115	0.1840	0.5206
3.0	1.3968	0.8461	0.1614	0.5707
3.2	1.5691	0.8761	0.1391	0.6172
3.4	1.7470	0.9018	0.1179	0.6595
3.6	1.9295	0.9233	0.0981	0.6972
3.8	2.1161	0.9411	0.0801	0.7301
4.0	2.3058	0.9555	0.0642	0.7582
4.2	2.4981	0.9670	0.0505	0.7816
4.4	2.6924	0.9759	0.0390	0.8007
4.6	2.8883	0.9827	0.0295	0.8161
4.8	3.0853	0.9878	0.0219	0.8280
5.0	3.2833	0.9916	0.0159	0.8372
5.2	3.4819	0.9943	0.0113	0.8441
5.4	3.6809	0.9962	0.0079	0.8492
5.6	3.8803	0.9975	0.0054	0.8528
5.8	4.0799	0.9984	0.0037	0.8554
6.0	4.2796	0.9990	0.0024	0.8571
7.0	5.2793	0.9999	0.0002	0.8601
8.0	6.2792	1.0000	0.0000	0.8604
8.8	7.0792	1.0000	0.0000	0.8604

- ข้อที่ 11 (10 คะแนน) แบบจำลองเรือ (Model Ship) ถูกสร้างขึ้นในมาตราส่วน 1:50 เพื่อทดลองหาแรงจุด ถ้าพบว่าที่ระดับความเร็วทดลอง (V_m) เท่ากับ 2.4 m/s ทำการตรวจวัดแรงจุด (F_m) ได้เท่ากับ 46 N
- (ก) จงคำนวณหาความเร็วของเรือต้นแบบ (V_p) ที่สอดคล้องกับการทดลองนี้
- (ข) จงคำนวณหาแรงจุดที่กระทำต่อเรือต้นแบบ (F_p) ในสภาวะที่สอดคล้องกับการทดลองนี้ กำหนดให้ของเหลวในเรือจำลองและเรือต้นแบบเป็น "น้ำ" และไม่คิดผลจากความหนืด

วิธีทำ